

Τι ζητεί το ΔΝΤ από Ελλάδα και Ευρωπαίους

KATEPINA ΣΩΚΟΥ

ΟΥΑΣΙΓΚΤΟΝ - ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΣΗ Ο ρόλος και οι προθέσεις του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου (ΔΝΤ) στην Ελλάδα τέθηκαν υπό αμφισβήτηση την περασμένη εβδομάδα με αφορμή ένα δημοσίευμα των Financial Times, που υποστήριζε ότι ο διεθνής οργανισμός πίεσε στο τελευταίο Eurogroup για μεγάλη ελάφρυνση του ελληνικού χρέους. Ωστόσο, νυν και πρώην στελέχη του Ταμείου τονίζουν στην «Κ» ότι ο Πόουλ Τόμσεν είπε το αυτονόητο. Το οποίο είναι, όπως το έθεσε ξεκάθαρα ο επικεφαλής οικονομολόγος του ΔΝΤ Ολιβιέ Μπλανσάρ την Πέμπτη, ότι «η Ελλάδα δεν θα πάρει άλλα χρήματα από το Ταμείο αν το πρόγραμμα δεν είναι αξιόπιστο».

Στη γλώσσα του Ταμείου, «αξιόπιστο» σημαίνει δύο πράγματα: επαρκώς χρηματοδοτούμενο πρόγραμμα και βιώσιμο χρέος. Η λογική αυτών των κανόνων είναι να διασφαλίσει ότι θα πάρει πίσω τα χρήματα που δανείζει. Μπορεί δε η προσοχή να δόθηκε στην αναδιάρθρωση του χρέους, ωστόσο στη Ρίγα ο διευθυντής του ευρωπαϊκού του τμήματος εστίασε περισσότερο στις αυξημένες ανάγκες χρηματοδότησης του ελληνικού προγράμματος.

Αναλυτές εκτιμούν ότι το ΔΝΤ θα υποχωρήσει τελικά στο ζήτημα της βιωσιμότητας του χρέους, «παίζοντας» για μία ακόμη φορά με τα νούμερα της σχετικής ανάλυσης, ωστόσο θεωρούν ότι θα επιμείνει στην ανάγκη ενός νέου προγράμματος από τους Ευρωπαίους, ώστε να καλυφθεί το αυξανόμενο χρηματοδοτικό κενό του υπάρχοντος προγράμματος. «Δεν βλέπω καμία είδηση στα θέματα που έθεσε ο Τόμσεν, όλοι τα γνωρίζουν και θα ήμουν πιο ανήσυχος αν το ΔΝΤ δεν τα έθετε με αυτόν τον τρόπο στο Eurogroup», λέει ο αναλυτής του ινστιτούτου Peterson Τζέικομπ Κίρκεγκααρντ.

Σύμφωνα με το Ταμείο, αυτό που είπε ο κ. Τόμσεν στους υπουργούς Οικονομικών της Ευρωζώνης είναι ότι όσο μεγαλύτερη είναι η απόκλιση των δημοσιονομικών στόχων από εκείνους του προγράμματος, τόσο μεγαλύτερη θα είναι η επιπλέον βοήθεια και η ελάφρυνση του χρέους που θα χρειασθεί η Ελλάδα. «Δεν μπορούμε να δανείζουμε υπό οποιοδήποτε όρο, κλείναμε τα μάτια για πολύ καιρό επειδή η Ελλάδα έκανε προφανείς προσπάθειες να μειώσει το χρέος», εκτιμά στέλεχος του ΔΝΤ ανωνύμως. «Τώρα όμως αυτή η προοπτική υποχωρεί επειδή η ελληνική κυβέρνηση είναι τόσο ανταγωνιστική, καταστρέφοντας παράλληλα οποιαδήποτε ελπίδα ανάκαμψης, και η κατάσταση γίνεται κρίσιμη, καθώς το Συμβούλιο μπορεί να μην εγκρίνει επιπλέον έκθεση στην Ελλάδα. Θα ήταν λογικό και σωστό να τεθούν αυτά στο Eurogroup».

Όπως τονίζει ο πρώην αξιωματούχος του ΔΝΤ Ντέσμοντ Λάχμαν, το πρόβλημα του Ταμείου είναι ότι αντί για πρωτογενές πλεόνασμα 3% του ΑΕΠ, η Ελλάδα φαίνεται ότι θα έχει έλλειμμα 1,5% του ΑΕΠ, ενώ και οι στόχοι των ιδιωτικοποιήσεων μένουν πίσω. «Αυτά σημαίνουν ότι το πρόγραμμα θα χρειασθεί περισσότερη χρηματοδότηση το 2015 από ό,τι είχε προβλεφθεί. Δεν πιστεύω ότι το ΔΝΤ θα επιμείνει σε αναδιάρθρωση του χρέους για να βρεθεί αυτή η χρηματοδότηση, αλλά... θα επιμείνει να δώσουν οι Ευρωπαίοι περισσότερη χρηματοδότηση στην Ελλάδα ώστε να ολοκληρώσει την αξιολόγησή του».

Ευέλικτο εργαλείο

Ούτε ο κ. Κίρκεγκααρντ, εξάλλου, πιστεύει ότι το ΔΝΤ θα επέβαλε μία ελληνική χρεοκοπία εμμένοντας στη βιωσιμότητα του χρέους. Σύμφωνα με τον αναλυτή, «κανείς δεν μπορεί να ωθήσει μία ελληνική κυβέρνηση που συνεργάζεται σε χρεοκοπία, και σε τελική ανάλυση η ανάλυση βιωσιμότητας του χρέους είναι ένα πολύ ευέλικτο εργαλείο όταν παίζει κανείς με την ανάπτυξη και τα επιτόκια». Όπως και το 2012, είναι σίγουρος ότι θα υπάρξει συμφωνία μεταξύ ΔΝΤ και Ευρωζώνης, «για παράδειγμα περισσότερη ευρωπαϊκή βοήθεια και ελάφρυνση των όρων των δανείων». Κλειδί για κάτι τέτοιο όμως είναι η συνεργασία της ελληνικής κυβέρνησης, ενώ το «κούρεμα» είναι εκτός συζήτησης, για την ακρίβεια λέξη-ταμπού, στο Eurogroup.

Όσο για τις επικρίσεις της ελληνικής κυβέρνησης περί διαφωνίας των πιστωτών που ευθύνεται για την έλλειψη συμφωνίας, ο αναλυτής του Eurasia Group για την Ευρωζώνη Μουτζντάμπα Ράχμαν θεωρεί ότι πρόκειται για επιχείρημα εσωτερικής κατανάλωσης. Την ίδια στιγμή, πάντως, το βλέπει ως ένδειξη ότι πλησιάζουμε σε μία συμφωνία που θα πρέπει να διαχειρισθεί πολιτικά η κυβέρνηση. Πηγές του ΔΝΤ επιβεβαιώνουν ότι η εικόνα είναι διαφορετική στο έδαφος, εντός των διαπραγματεύσεων που, παρά τις εκατέρωθεν πιέσεις, δείχνουν να προχωρούν προς μία συμφωνία.

Με δεδομένους τους περιορισμούς του ΔΝΤ, μία λύση που θα διευκόλυνε πολιτικά τους Ευρωπαίους θα ήταν να αναλάβουν οι ίδιοι το μερίδιο του ΔΝΤ στο πρόγραμμα, ή να δανείσουν την κυβέρνηση ώστε να το αποπληρώσει η ίδια. Όσο καθυστερούν τα μέτρα, τόσο μεγαλώνει το δημοσιονομικό κενό, σημειώνει η πρώην εκπρόσωπος της Ελλάδας στο ΔΝΤ Μιράντα Ξαφά. Όπως λέει, «το Ταμείο θέλει το χρέος να είναι βιώσιμο, επομένως δεν θα δανείσει παρά μόνο αν υπάρχει πρωτογενές πλεόνασμα αρκετό για να καλύψει τους τόκους. Ένας τρόπος για να μειωθεί το απαιτούμενο πλεόνασμα είναι οι Ευρωπαίοι να δανείσουν στη Ελλάδα με χαμηλό επιτόκιο, ίσως με κεφαλαιοποίηση τόκων, για να αποπληρωθεί το ΔΝΤ».